

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний
аграрний університет»**

Біолого-технологічний факультет

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 13

**ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ,
СТАТТЕЙ, ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ
КОНФЕРЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ,
МАГІСТРІВ, СТУДЕНТІВ**

Херсон - 2020

З М І С Т

Секція 1. Селекція та розведення

<i>Oleksandr Kodak, Farkas János György Kövér, István Nagy</i> Application of selection indices for Hungarian pig breeds	10
<i>Khalak V.I., Gutiy B.V., Chernyavsky S.E., Chegorka P.T.</i> Active acidity (pH) of muscle tissue of young pigs and its relationship with other qualitative indicators	13
<i>Mamedov S.M.</i> Productivity features of Romanov sheep in Kherson region condition	19
<i>Бабаєва К.З., Пелих Н.Л.</i> Особливості показників продуктивності свиней різних генотипів в умовах окремого господарства	29
<i>Бакай О.Д., Папакіна Н.С.</i> Вплив статі на продуктивність молодняку овець	30
<i>Василенко М.М., Туніковська Л.Г.</i> Особливості м'ясних якостей свиней різного напрямку продуктивності в умовах окремого господарства	34
<i>Ведмеденко О.В., Алімова Д.С.</i> Зв'язок лінійної оцінки корів з молочною продуктивністю	40
<i>Вовченко Б. О., Кравченко О. В., Соболев О. М.</i> Обґрунтування вибору порід для поліпшення коней робочо-користувального напрямку в умовах Півдня України	44
<i>Горб Є.В., Пелих Н.Л.</i> Обґрунтування комплексної оцінки відтворювальних якостей свиноматок різних генотипів	51
<i>Горб К.В., Папакіна Н.С.</i> Практика підбору овець таврійського типу асканійської тонкорунної породи	52
<i>Гусєв І.О., Корбич Н.М.</i> Звивистість вовни баранців таврійського типу асканійської тонкорунної породи	56
<i>Данець Л.М., Ткачова І., Шабля В.</i> Вплив живої маси телиць у різні вікові періоди на подальшу молочну продуктивність	59
<i>Димар І.О., Харламова Т.С.</i> Обґрунтування оцінки продуктивних якостей свиноматок за селекційними індексами	63
<i>Дудка О.І.</i> Вплив генеалогічних формувань на продуктивне довголіття свиней асканійської селекції	70
<i>Зельдін В.Ф.</i> Ефективний прийом інтенсифікації селекційного процесу з поголів'ям свиней	76
<i>Євтушенко Є.М., Папакіна Н.С.</i> Особливості генетичної структури гурту м'ясної худоби в умовах державного підприємства «Дослідне господарство «Асканійське»	80
<i>Карпенко О.В., Козка Ю.О.</i> Дослідження особливостей виробництва м'ясних виробів з яловичини	85
<i>Карпенко Б.М.</i> Відтворювальні якості свиноматок породи ландрас за чистопородного розведення, схрещування та гібридизації в умовах промислового комплексу	88
<i>Карпенко О.В., Юзюк Т.В.</i> Оцінка генетичної дискретності кросів птиці	94

5. Череута Ю.В. Відтворна здатність свиноматок за використання приладу для стимулювання. Зб. матеріалів міжнародної науково-практичної конференції. 2016. С. 116-117
6. Дудка О.І., Кравацька І.М., Чічаєв О.М. Ефективність використання кнурів зарубіжної селекції в поєднаннях зі свиноматками вітчизняних порід. Науковий вісник «Асканія-Нова», 2018. Вип. 11. с.178-184.
7. Інструкція з бонітування свиней. Київ. 2003.- 64 с.
8. Довідник зоотехніка. Кол. авторів. Під ред. Землянського В.Н. - К.. «Урожай», 1977, 528 с.
9. Лакин Г.Ф. Биометрия. Учебное пособие для университетов и педагогических вузов. М., «Высшая школа». – 343 с.

УДК 636.2.3.4./0.82

**ОСОБЛИВОСТІ ГЕНЕТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ГУРТУ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ В
УМОВАХ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ДОСЛІДНЕ
ГОСПОДАРСТВО «АСКАНІЙСЬКЕ»**

Євтушенко Є.М. - здобувач вищої освіти, магістр з ТВППТ,

Папакіна Н.С. – к. с.-г. н., доцент,

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

У наш час питання забезпечення населення якісним м'ясом власного виробництва залишається актуальним. Тому поява вітчизняних порід м'ясної худоби, адаптованих до місцевих еколого-виробничих умов розведення, це головний фактор ефективного функціонування галузі в сучасних ринкових відносинах. Південна м'ясна порода є результатом цілеспрямованої роботи науковців ІТСП «Асканія-Нова». Ця порода м'ясної худоби вдало поєднує пристосованість до умов спекотного

посушливого Південного Степу України із високими показниками м'ясної продуктивності.

Пристосованість до посушливих умов забезпечило залучення до схеми схрещування *Bos indicus*. Основою для створення південної м'ясної породи були представники червоної степової породи та світового генофонду кращих м'ясних порід (шортгорн, герефорд, шароле, санта-гертруда, кубинський зебубраман), які поєднували генотипі кращі якості: пристосованість до жорстких кліматичних умов зони, високу продуктивність і відтворювальну здатність, стійкість до захворювань, ефективне використання грубих кормів та пасовищ, стали передачу господарсько-корисних ознак нащадкам. Все це дозволило досягти поставленої мети: отримати тварин із високим потенціалом м'ясної продуктивності, здатних ефективно використовувати корми, та бути пристосованими до екстремальних умов степу півдня України.

Під час селекційної роботи, як зазначають науковці [1], було застосовано і інноваційні підходи до самого селекційного процесу. Основними положеннями їх стали: теоретичне обґрунтування і вибір вихідних порід для схрещування з матками аборигенних порід, схем схрещування та гібридизації, визначення бажаного типу тварин та цільового стандарту нової породи, виявлення ефективних породних поєднань, систем відбору тварин-продовжувачів та підбору батьківських пар для одержання потомків бажаного типу, розробка системи та критеріїв формування генеалогічної структури створюваних стад. Реалізація нових методологічних і селекційних розробок створення нової породи забезпечила отримання 3- та 4-породних гібридів з полігетерозиготною будовою генотипу з підвищеним рівнем фенотипової мінливості, за розведення яких «у собі» було досягнуто стійке успадкування продуктивних і відтворювальних ознак потомками й одержання особин з гарантованим високим рівнем продуктивності.

Методом відтворювального схрещування та міжвидивої гібридизації за використання 2-ступінчастої синтетичної селекції протягом 52-х років, починаючи з 1956 р., формувався масив високопродуктивної зебувидної гібридної м'ясної худоби. У результаті в 2008 р. нову породу було апробовано, а 16.09.2009 р. затверджено наказом № 26/03 Міністерства аграрної політики України «Про затвердження південної м'ясної породи великої рогатої худоби та її внутрішньопородних селекційних формувань».

З позиції методології створення та досягнутого рівня продуктивності тварин цей інноваційний продукт не має аналогів на Європейському континенті та в Україні. Нині зебувидна південна м'ясна порода великої рогатої худоби поширена на півдні України — в Одеській, Херсонській, Запорізькій обл., а її поголів'я становить 2500 гол., у т.ч. 1000 корів.

Рівень досягнутої продуктивності тварин нової породи відповідає кращим світовим м'ясним породам великої рогатої худоби і становить: жива маса бугаїв-плідників — 950–1100 кг, повновікових корів — 550–750 кг, бугайців у 18 міс. — 550–600 кг, інтенсивність приросту живої маси бугайців — 1000–1200 г (потенціал 1400–1500 г), забійний вихід — 60 – 63%, плодючість корів — 85 – 92 живих телят на 100 корів, збереженість телят до 210-денного віку — 91%. Новий вітчизняний селекційний продукт відрізняється оригінальним екстер'єром та міцною конституцією, характерною мастю. Створений генофонд зебувидної м'ясної породи характеризується достатнім запасом варіабельності основних кількісних ознак з високим рівнем їх успадкування та повторюваності: коефіцієнт варіації (C_v %) за основними продуктивними показниками перебуває в межах 9,35 – 34,62%, за відтворювальними якостями — 24,05–29,3%; коефіцієнт кореляції (r) продуктивних показників — у межах 0,352–0,850, коефіцієнт успадкованості (h^2) — 0,347–0,705. Для підтримання

стійкості та гетерозиготності генотипу в породі сформовано складну генеалогічну структуру, яка поєднує 2 внутрішньопородних типи — таврійський та причорноморський із 7-ма заводськими лініями.

У даний час у ДПДГ "Асканійське" успішно вирощує та продає молодняк південно-м'ясної породи (рис.1а).

Рис.1. Бугаї південної м'ясної породи зебувидного типу

Загальна чисельність гурту 600 голів, у т.ч. повновікові бугаї та корови й ремонтний молодняк. Крім доброї пристосованості до екстремальних умов степової зони, характеризуються стійкістю до захворювань, та високою здатністю ефективно використовувати велику кількість грубих та пасовищних кормів.

Це кращий тип вітчизняної м'ясної худоби для пасовищних технологій виробництва яловичини. Тварини характеризуються високою продуктивністю:

- жива маса дорослих бугаїв становить 900-1100 кг, корів – 550-650 кг.
- середньодобові прирости бугайців на вирощуванні та відгодівлі – 1000-1200 г.

На підприємстві окремо ведуть селекційну роботи з внутрішньо породними типами: зебувидним (рис.2а) та санта-гертруда (рис.2б).

а

б

Рис.2. Тварини різних породних типів

Південна м'ясна порода апробована з двома внутрішньопородними типами таврійським та причорноморським, 6 заводськими лініями Ідеала 133, Саніла 8, Сигнала 475, Асканійця 9150, Комета 8072, Жемчуга 301 та 39 заводськими родинами: Шрами 1390, Чуйки 1418, Черешні 2115, Факти 1286, Синички 106, Роси 348, Ромашки 1118, Резеди 318, Луни 158, Ліани 24, Куропатки 80, Колони 2105, Картонки 1176, Загубки 1366, Елли 1398, Динарьки 1166, Даурії 560, Глоби 583, Вудки 1304, Верховної 680, Брюнетки 208, Бестони 194, Бенци 1632, Барфи 1430, Аврори 45, Тайги 67, Сойки 1620, Жоржини 142, Ідилії 87, Зірки 195, Ками 536, Арії 268, Вишні 843, Магнолії 8401, Ждани 260, Бистрої 0301, Венеції 324, Діани 147, Канни 54.

Список джерел:

1. Вдовиченко Ю.В., Іовенко В.М., Жарук Л.В., Жарук П.Г., Яковчук В.С., Дудок А.Р., Дудка О.І., Фурса Н.М. Пріоритети та наукові здобутки в галузі тваринництва півдня України Вісник аграрної науки 108. 2018, №11 (788) С.100-114.
2. Інтернет ресурс ДП ДГ «Асканійське», <http://askaniyskoe-ua.com/uk/tvarinnitstvo> (дата звернення 05.07.2020).